

ALICJA MORAWIECKA ur. 1926; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Szkoła na Bronowicach
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Lublin, szkoła na Bronowicach, stosunki polsko-żydowskie, antysemityzm, dzielnica robotnicza, dzielnice robotnicze

Szkoła na Bronowicach

W szkole było znakomite grono nauczycieli. Szkoła nie miała szatni, ubrania wieszano na korytarzach, podłogi były ropowane, ławki tradycyjne, z kałamarzami. Było sporo dzieci żydowskich. Muszę powiedzieć, że mam niemiłe takie wspomnienie. One były w hierarchii jeszcze niżej od nas - dzieci robotniczych. Pochodziły z ubogich bardzo rodzin - krawców, szewców, sklepikarzy. I te dzieci były w szkole wyalienowane trochę, było ich za mało, żeby stworzyły własną grupę. Garnęły się do nas. Chciały z nami siadać i wiem, że to był wielki zawstydzenie, jak się siedziało z dzieckiem żydowskim. Tak, taki był stosunek do Żydów. Pamiętam jakieś wybryki w stosunku do biedoty żydowskiej - wybijanie szyb.

Wielodzietna rodzina mieściła się w dwóch pomieszczeniach - ośmiu dzieci. Były bardzo biedne, odsuwane. One inaczej się ubierały. Żydzi nosili chałaty, płaszcze, na głowach mycki - z tego wypływała ta odrębność. W domu, w którym mieszkałam na Bronowicach, na dole mieszkała rodzina krawca. Pamiętam chłopca, który chodził do Zamojskiego czy do Batorego - Żyda o nazwisku Szmul. Był bardzo czytany, przyniósł mi książkę "Niebo w płomieniach" Parandowskiego, którą zostawił mi jak całą jego rodzinę wywożono. Muszę powiedzieć, że ile razy jako polonistka omawiałam z młodzieżą tę książkę, tyle razy go wspominałam. Chodził ubrany jak sztubak, rodzina była bardzo biedna. Ci chłopcy żydowscy byli bardzo inteligentni. Ale trzeba było być nieco starszym, żeby to zrozumieć. Poza tym ksiądz przychodził na religię a oni nie zostawali. Nie wiem czy do nich przychodził rabin - nie wiem jak to było - to też podkreślało te różnice.

Data i miejsce nagrania	1998-12-01, Lublin
Rozmawiał/a	Magdalena Bednarczyk
Transkrypcja	Marta Kubiszyn
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"